

Ruokinnan mittarit

Sini Sillanpää,
Asiantuntija, lammas- ja vuohitilat
ProAgria Etelä-Pohjanmaa
Jyväskylä, 13.11.2019
Pöhinää pötsiin, talikko naulaan –ruokintakoulutus

Ruokinnan mittarit

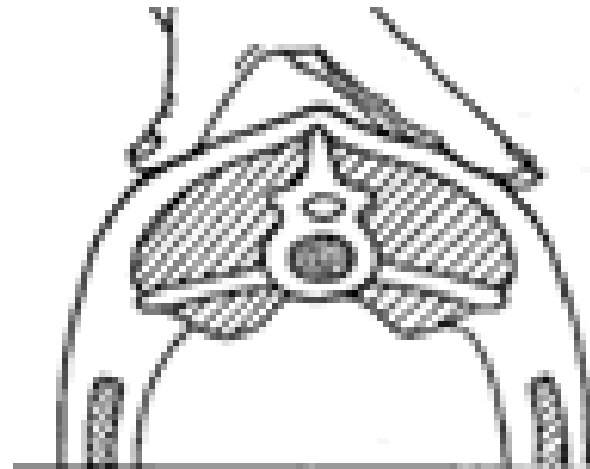
Aseta tavoitteet – tee suunnitelma – seuraa tuloksia – toimi

- Pellon kasvukunto
 - Satotaso
 - Viljavuusanalyysi
 - Maan rakenne
- Rehuanalyysi
 - Rehun laatu ← → lannoituksen onnistuminen
- Ruokintasuunnitelma
 - Tuotosvaiheen mukaan
- Ruokinta
 - Eläinten terveys ja tuotos
- Onnistumisen mittarit ja tulosten analysointi
- Taloudellisuus
 - Ruokinnan kustannukset vs. tulos

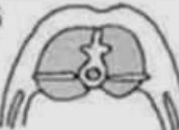
Kuntoluokitus

- Määritelmä: tuntea eläimen lihaksikkuus ja lihasta peittävän rasvan määrä
- Käsin tunnustelemalla selkää, viimeisen kylkiluun takaa
- Tähän tulee rasvaa viimeiseksi ja häviää ensimmäiseksi
- Astutus, 3 – 3,5
- Karitsointi, 3 – 3,5
- Vierotus, 2 – 2,5, on ok
- Kuntoluokan nostaminen kestää 6-8 vk
- Kuntoluokita säännöllisesti
 - Toimi tulosten perusteella

Kuntoluokitus

Kuntoluokka	1 Tunnustelu selkärangan päältä	2 Tunnustelu hännän juuresta
1	 <p>Yksittäiset okahaarakkeet selvästi tunnettavissa. Poikkihaarakkeet tunnettavissa ja niiden välit erotettavissa.</p>	Rasvakerros hyvin ohut. Yksittäiset luut tuntuvat selvästi.
2	 <p>Oka- ja poikkihaarakkeet tuntuvat helposti.</p>	Rasvakerros ohut. Yksittäiset luut erotettavissa kevyesti painettaessa.
3	 <p>Oka- ja poikkihaarakkeiden päät pyöristyneet. Yksittäiset luut tuntuvat kevyesti painettaessa.</p>	Sopiva rasvakerros. Yksittäiset luut tuntuvat kevyesti painettaessa.
4	 <p>Kohtuullisesti painettaessa okahaarakkeiden päät tuntuvat poi muina. Poikkihaarakkeiden päät tuntuvat vain lujasti painettaessa.</p>	Melko paksu rasvakerros. Yksittäiset luut tunnettavissa vain lujasti painettaessa.
5	 <p>Oka- ja poikkihaarakkeita ei voida tuntea lujastikaan painamalla.</p>	Paksu rasvakerros. Yksittäisiä luita ei tunneta lujastikaan painamalla.

Punnitus

- Kasvutavoitteiden seuranta; ruokinnan onnistuminen ja jalostuksen perusta.
- Oman katraan tunteminen; aikuispainot, eläinaineksen kasvupotentiaali
- Syntymäpaino, kuuden viikon paino ja neljän kuukauden paino
- Karitsoiden myöhemmät punnitukset → oikean teurastusajankohdan ja -koon määrittäminen

Mittarit ruokinnan onnistumiseen

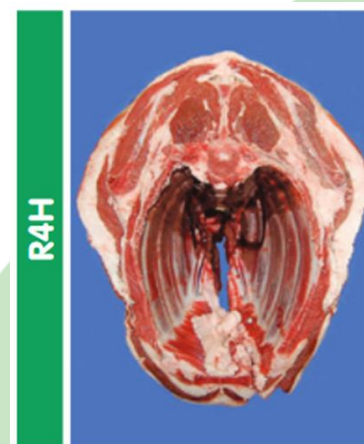
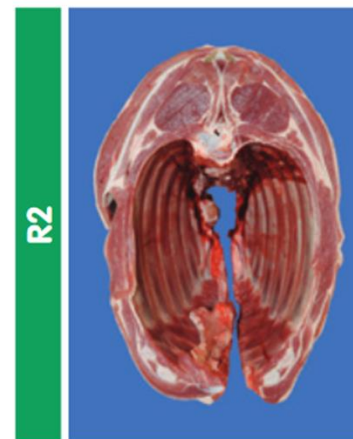
- Ultraäänimittaus:

- Tiineysmittaus: uuhien jakaminen ruokintaryhmiin karitsamäärän perusteella. Ruokinnan onnistuminen: karitsamäärä.
- Lihasmittaus: jalostuksen apuväline, kertoo myös ruokinnan onnistumisesta
 - Mitataan selkälihaksen ja rasvan paksuun, viimeisen kylkiluun takaa
 - Karitsan ikä 90 – 150 pv

- Teurastulokset:

- Ruholuokitus: EUROP, rasvaluokat 1-5, ruhopaino ja teurasikä
- Vastaako teurastulos odotuksia?

<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/yritykset/elintarvikela/teurastus/teurastamot/community-scale-for-the-classification-of-carcases-of-ovine-animals.pdf>

Lampolahavainnot (myös laitumella)

- Karkearehun laatu
 - Aistinvarainen; haju, kortisuus
 - Analyysi; ruokinnalliset arvot ja säilönnällinen laatu
- Mahtuvatko kaikki yhtä aikaa syömään?
- Ruokintapöydän rehu
 - Tyhjä/riittävästi jättörehua → jättörehun laatu; pelkät korret → onko kaikki saanut riittävästi lehtevää vs. tuotosvaihe?
 - Rehun maittavuus? (Laitumen maittavuus?)
- Tulevatko kaikki yhtä aikaa syömään?

- Märehtiminen ja lepo?
 - Kuivitus, ilmanlaatu ja melu
 - Riittävästi tarjolla ollutta rehua?
- Pötsin täyteisyys?
- Ulosteen koostumus?
 - Villan puhtaus takapäessä?
 - Yleensä papanoita, ei koskaan vetistä
- Eläinten terveys
 - Suuri osa terveysongelmista on ruokintaperäisiä
- Villan laatu
 - Valkuaisen puute
 - Kivennäisruokinta

PRO
Agria
O